

לשני שיבוא לידי טומאה, האם לאו ראשון? וכיון שטומאתו באה מכח ראשון, לכן אין הראשון גרוע ממנו, ומצטרף אליו. ואילו לשני אין "כח" להצטרף לראשון.

רב אשי אמר, כדברי רבא אלא בשינוי לשון: ראשון ושני לגבי שלישי, בני "חדא ביקתא" אינון, בני בית אחד הן. כלומר, השני בא מכח ראשון, ולכן מצטרף הראשון אליו.

מתניתין:

המשנה ממשיכה בדין צירוף איסורים.

האוכל ערלה בשיעור כזית לוקה, וכן האוכל כלאי הכרם.

הערלה וכלאי הכרם מצטרפין זה עם זה (667), האוכל חצי כזית ערלה וחצי כזית כלאי הכרם, (668) לוקה.

רבי שמעון אומר: אין מצטרפים, ויבואר בגמרא.

טומאת ידים בפגיגול ונותר. ועיין בריבנו גרשום שהתכוון לכך.

667. בענין "לא תאכל כל תועבה"

הקשה התוס' יום טוב: הלא שנינו [לעיל טז א בסוגיא דצירוף נבילות] ששני שמות של איסורים אינם מצטרפים? ומתריך: אכן! התנא של משנתנו חולק, וסובר שאף שני איסורים משני שמות, מצטרפים.

ומביא פירוש הר"ש [ערלה ריש פרק ב] בשם הירושלמי, שמשנתנו היא משנת רבי מאיר הסובר: כל האיסורין מצטרפין ללקות עליהם בכזית, משום [דברים יד] "לא תאכל כל תועבה". ודברי רבי מאיר הובאו במסכת עבודה זרה [סו א]. והיא דעת יחידאה, ומה ששינונו לעיל ששני איסורים אינם מצטרפין, היא דעת שאר התנאים.

וכתבו התוס' [עבודה זרה שם], שהלאו של "לא תאכל כל תועבה", אינו שבכללות, מפני שלכל "שם" של איסור יש בתורה לאו מפורש בפני עצמו, והתורה באה רק לומר דין צירוף.

אבל השפת אמת דוחה את דברי התוס' יום טוב, ומתריך, שאין צריך לומר שמשנה ההיא של

צירוף נבילות סותרת למשנתנו. כי שם מדובר שהתרו בו משום נבלות בלבד, הלכך, אינו לוקה משום "לא תאכל כל תועבה". ועיין בברכת הזבח. וכנראה שרצונו לומר כדברי השפת אמת. אבל הצאן קדשים מקשה על רבו הברכת הזבח, מפני, שכמבואר מדברי התוס' במסכת עבודה זרה, הלאו של "לא תאכל כל תועבה", הוא לאו שבכללות, ואין לוקין עליו. אלא, שבמקום שיש לאו מפורש בתורה, מצטרף לאיסור אחר המפורש בתורה, ואילו נבלת בהמה טהורה וטמאה, לא כתבה התורה לאו מפורש בכל אחד ואחד מהם. ועתה, לדברי הברכת הזבח אין תצרפם משום "לא תאכל כל תועבה"?

ועיין בקרן אורה, התמה על קושייתו, מפני שאכן יש לאו מפורש לטמאים ולטהורים, טהורים אסורים משום נבילה, וטמאים משום בהמה טמאה?

668. רבינו עובדיה מפרש את המשנה בשני אופני צירוף. האחד, כמבואר, אבל חצי כזית ערלה וחצי כזית כלאי הכרם, ומצטרפים ללקות את הארבעים. והשני, ערלה וכלאי הכרם מעורבים יחד שנפלו לתוך היתר, ואין בהיתר